

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

---

2019

FÖRSKOLAN VATTENLILJAN
2019-03-01

Inledning

Enligt [Diskrimineringslagen](#) SFS (2008:567) är förskollärare eller annan personal inom förskolan, skyldiga att anmäla till rektor när de får kännedom att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Rektor är även skyldig att anmäla till huvudman. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkning.

Diskrimineringslagens ändamål

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lagar som reglerar planen för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Denna plan utgår från:

Diskrimineringslag (2008:567)

Skollag (2010:800)

Ur Förskolans läroplan (Lpfö 18) Grundläggande värden (s.5)

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Vision

- All förskoleverksamhet inom enheten ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Alla barn och vuxna känner sig trygga och lika mycket värda.
- Alla vuxna och barn har mod och kunskap att omedelbart agera när något barn eller de själva blir utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en vuxen eller ett annat barn.

Ansvarig för planen för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Ansvarig för *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är rektor Charlotta Ånelöf, tfn 073 733 78 10 charlotta.anelof@nykoping.se

Arbetet med planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är ett mycket viktigt arbete. För att trivas och utvecklas behöver alla barn en trygg miljö där de har tillit till samtliga vuxna runt omkring sig. Vi arbetar förebyggande och har tydliga rutiner om kränkningar inträffar. Respekten för människors olikheter skall inte heller glömmas. All verksamhet skall vara trygg för våra barn/elever och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Definition av begrepp

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Diskriminering är när verksamheterna på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Direkt diskriminering är när någon missgynnas i förhållande till andra och detta har ett samband med diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering när verksamheten har rutiner eller bestämmelser som verkar neutrala men som i praktiken missgynnar ett barn med viss kön, religion o.s.v.

Trakasserier är en behandling som kränker individens värdighet och som ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Både verksamheternas

personal och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier när ett barn/elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder mm.

Kränkande behandling kan finnas i form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna. Annan kränkande behandling kan vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Både personal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Kränkningarna kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad)
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text- och bildburna (t.ex. brev och lappar, e-post, sms, mms)

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet med avsikt försöker tillfoga en annan skada eller obehag och detta sker under längre tid.

Etnisk tillhörighet är när någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.

Könsöverskridande identitet: en person som genom sin klädsel eller via uttryck identifierar som antingen man, kvinna, transperson eller icke-binär.

Sexuell läggning: homosexuell, heterosexuell eller bisexuell läggning.

Funktionshinder: fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Sexuellt trakasserier är en form av trakasserier som är av sexuell natur.

Förebyggande och främjande insatser

Kartläggning

För att få fram varje förskolas behov finns följande rutin:

- Samtal och diskussioner i arbetslag.
- Observationer i barngrupperna
- Reflektion av den pedagogiska dokumentationen
- Föräldraenkät
- Barnintervjuer
- Hur använder/väljer barnen aktiviteter utifrån miljöns utformning

Rektorns ansvar är att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans rutin för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta innebär:

- Förebyggande åtgärder och främjande insatser och strategier för att utbildningen ska främja en god lärmiljö.
- Akuta insatser när alla former av kränkningar uppstår.
- Rutiner för hur personal ska agera vid olika kränkningar inte bara mellan barn utan även mellan vuxna och barn.
- Rutiner för ansvar och kommunikation mellan rektor, personal, barn och vårdnadshavare vid olika former av kränkningar.
- Ärendet anmäls vidare till huvudman

Personalens ansvar är att arbeta förebyggande och främjande på individ- grupp- och verksamhetsnivå genom att:

- Aktivt vara närvarande och stödja barnet.
- Barn och personal samtalar om värdegrundsfrågor och förhållningssätt.
- Personalen lyfter fram barnens olikheter och ser det som en tillgång.
- Barnen får möjlighet att vara resurser för varandra.
- Personalen förstärker barnens positiva beteende.
- Barnen vistas i smågrupper under delar av dagen
- Vi har ett medvetet tänk kring den pedagogiska miljön.
- Vi har ett medvetet tänk kring personalens placering i ute- inne- miljön.
- Ständigt reflektera och planera utifrån våra pedagogiska dokumentationer.

Vid upptäckt av diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning

All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om att diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller mobbning förekommer.

När ett barn kränker ett annat barn

Personalen som gjort iakttagelsen har skyldighet att följa upp den misstänkta kränkningen med inblandade barn. Händelsen följs upp och åtgärder planeras på arbetslagsträff eller så sammankallar man till ett extra möte utifrån händelser som upptäcks av någon, detta ska ske snarast möjligt. Vid allvarigare kränkning informeras rektor. Barnets vårdnadshavare kallas till informationsmöte med ansvarig personal. Rektor, personal och vårdnadshavare reder ut det inträffade.

När ett barn blir kränkt av personal

Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

- Händelsen anmäls till rektor
- Vårdnadshavare kontaktas
- Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet.
- Dokumentation görs.
- Rektor följer upp ärendet med barn och vårdnadshavare.
- Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med berörd personal.
- Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med utbildningschef, Ewa Björnfoth, tfn 0155-24 82 25 ewa.bjornfoth@nykoping.se

Rutiner kring dokumentation och utredning

- Vid kränkningar barn/barn observerar personal och dokumenterar.
- Vid allvarigare kränkningar då vårdnadshavare kallas in, utreder och dokumenterar rektor.
- Om personal misstänks för diskriminering, trakasserier eller kränkning ska rektor (eller av rektor utsedd person) ansvara för utredningen. Eventuellt tillsammans med facklig representant. Samtal och upprättande av åtgärdsplan genomförs.
- Barnhälsogrupp (BHG) går igenom incidentrapporter en gång i månaden. Rektor, resursteam och BHG-representanter ansvarar.
- När åtgärdsplan upprättas ska det framgå:
  - Vad som har hänt
  - Vad som ska göras
  - Vem som är ansvarig
  - När det ska vara genomfört
  - Hur och när ska det följas upp

Vårdnadshavares delaktighet och inflytande

- Varje läsår informeras vårdnadshavare om planen, vid till exempel föräldramöte, förskoleråd samt vid utvecklingssamtal.
- Planen finns på förskolans hemsida, samt på respektive avdelning.
- Under [Synpunkten](#) på kommunens hemsida, kan föräldrar och vårdnadshavare framföra sina synpunkter.

Vattenliljans systematiska kvalitetsarbete

Mål för vårt arbete hösten 2018 och våren 2019

Lpfö18

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande
- utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,
- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,

Vårt mål:

- Barnen ska möta vuxna som ser varje barns möjligheter och som engagerar sig i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.
- Stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra
- Verka för att varje barns uppfattningar och åsikter respekteras,
- Erbjud barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet.

Syfte

Varje barn ska känna sig trygg, uppleva att de får vara sig själva, vågar säga vad de tycker, känna att de är inkluderade i en gemenskap och blir bemötta med respekt.

Insatser och åtgärder för förbättringar

- Observationer och kartläggning av; var, när och varför det sker incidenter och kränkningar, behöver utökas.
- Utveckla miljön för bl.a. bygg och konstruktion, skapande verksamhet och rollek.
- Pedagogerna är aktiva i barns lekar och aktiviteter, för att kunna stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.
- Arbetslaget för diskussioner om introduktion, normer, genus, kamratskap och gemenskap utifrån egna undersökningar, forskningsbaserad litteratur och gemensamma styrdokument.
- Se över rutiner för föräldrars delaktighet och inflytande.
- Kompetensutveckling för arbetslaget i specialpedagogiska situationer
- Genomgång och diskussioner om den nya reviderade läroplanen, som börjar gälla den 1 juli 2019.
- Skapa förutsättningar för en bredd av erbjudanden i olika miljöer både inne och ute. Det ska finnas möjlighet, både enskilt eller att tillsammans med andra, kunna utforska, experimentera och leka.

- Skapa förutsättningar för barn att ingå i en mindre grupp under del av dag och därmed få mindre med kontaktytor.
- Utifrån barnens intressen arbetar vi med olika teman.

Mål med insatser och åtgärder

- För att kunna förebygga trakasserier och diskriminering utifrån ett säkrare och trovärdigare underlag.
- Skapa förutsättningar för en bredd av erbjudanden i olika miljöer både inne och ute. Det ska finnas möjlighet, både enskilt eller tillsammans med andra, att kunna utforska, experimentera och leka.
- Genom pedagogernas fysiska och psykiska närvaro skapa en inkluderande gemenskap.
- Kunna upptäcka och kartlägga vilka strukturer och normer som råder på förskolan/avdelningen, så att ett normkritiskt arbete kan bedrivas.
- Tillgodose föräldrars behov och önskan om information, dialog och ett bra bemötande.
- Öka våra kunskaper för upptäcka och förstå när specialpedagogiska insatser behövs och hur vi ska bemöta och tillgodose behovet av hjälpinsatser.
- Kunskap i de nya skrivningarna i läroplanen om normer och värden, och barns inflytande.

Hur gör vi?

Hur blev det?

Hur går vi vidare?

